

55

10. október, 0.25, Praha. Telegram odoslaný: 0.45.

Správa česko-slovenského ministra zahraničných vecí F. Chvalkovského pre vyslanectvá: Belehrad, Bukurešť, Paríž, Londýn o rozsahu maďarských územných nárokov, o požiadavke na plebiscit na Slovensku a na Podkarpatskej Rusi a o vyžiadaní si stanoviska tamojších vlád.

V dnešnej schůzi s Maďary v Komárně Kánya prednesl maďarské požiadavky: jednak plebiscit na celom Slovensku a Podkarpatskej Rusi, jednak okamžité odstoupení území ohraničeného mesty Děvín – Bratislava – Nitra – Lučenec – Rožňava – Košice – Užhorod – Mukačevo – Kráľovo, tedy hlavne odříznutí od Dunaje a prerušení spoje s Rumunskom.

Informuj okamžité vládu a požádej o sdělení stanoviska.

Chvalkovský

AMZV ČR, TO 1938, č. 1 695 – 1 698. Kópia originálu, strojopis.

56

10. október, 14.00, Komárno. Telegram prijatý: 15.40, vyhotovený: 16.00.

Správa vyslanca I. Krna o negatívnom stanovisku česko-slovenskej delegácie k rozsahu maďarských územných požiadaviek a o odmietnutí plebiscitu na Slovensku a na Podkarpatskej Rusi.

Maďarské delegaci dnes říkáme, že o slovenské a rusínské otázky s ní nemůžeme diskutovat, ježto je i podle Mnichova mimo rámec jednání. U maďarské menšiny říkáme, že navrhovaná hranice je nepřijatelná, ježto neodpovídá ani národnostnímu rozvrstvení ani životním zájmům státu. Na příklad, že nemůžeme ani uvažovat o návrzích, které by nechávaly mimo hranice státu Bratislavu, Nové Zámky, Lučenec, Rimavskou Sobotu, Košice, Užhorod, Berehovo.

Krno

AMZV ČR, TD 1938, č. 1 102. Prepis originálu, strojopis.

57

10. október, 14.00, Komárno.

Záznam z II. plenárneho zasadnutia česko-slovenskej a maďarskej vládnej delegácie, kde sa rokovalo o pohraničných incidentoch, o obsahu maďarského memoranda a o otázke hodnovernosti uhorskej národnostnej štatistiky z roku 1910.

Tiso: Po zahájení schůdže žiadal správu o pohraničnom incidente pri Fíľakove.

Kánya: Nedostal som správy o podrobnostiach, avšak prísne sme zakročili proti tým, ktorí porušili poriadok na vlastnú päsť. Prípado bude vyšetrený.

Tiso: Dostali sme konkrétne správu, že 80 ľudí prekročilo hranice, z toho polovica boli vojaci.

Kánya: Nechceme extratúry, je však pravda, že nervozita rastie a z toho pochádzajú extratúry.

Teleki: Jeden dôstojník je zavretý a bude postavený pred vojenský súd.

Krno: Prečítal telegram o porušení hranic¹ a poukázal na prípad v Kostolnej Bašte² u Fiľakova, kde vojaci prekročili hranice.

Tiso: Je treba sa postarať o to, aby pri symbolickom obsadení bola zabezpečená osobná a majetková bezpečnosť civilného obyvateľstva.

Andorka: Už bol vydaný rozkaz a bude opakovaný.

Tiso: Môžeme sa vrátiť k dennému poriadku.

Krno: /Prečítal odpoveď na maďarskú nótu./³

Kánya: Vo veci Slovenska a Podkarpatskej Rusi je nedorozumenie. Je pravda, že maďarská vláda sympaticky sleduje snahu Slovákov a Rusínov o sebaurčenie a svoj názor vyjadrila v podanom návrhu. Uznáva však, že nemá práva o tejto veci jednať.

Krno: Maďarská vláda môže sdeliť svoj názor.

Kánya: Môže to urobiť i úradne.

Krno: Je to samozrejme.

Kánya: Nevieme, prečo by sa mali robiť rozdiely medzi menšinami. Žiadam delegáta Telekiho, aby vysvetlil maďarské stanovisko vo veci zmeny hraníc.

Teleki: Hranice boli stanovené na základe národnostnom a po príklade sudetských Nemcov, podľa ktorého postupovali i Poliáci. Zásadou je, aby Maďari dostali územie, kde tvoria nadpolovičnú väčšinu a toho bolo väčšinou dosiahnuté.

Kánya: Koľko Čechov ostalo u Nemcov?

Krno: Hranice ešte nie sú definitívne stanovené.

Teleki: Ostalo tam 700 000 Čechov. Postupovali sme na základe sčítania z roku 1910. Je pravda, že hospodársky táto mapa nevyhovuje všade miestnym hospodárskym záujmom a ani na maďarskej strane. V tom prípade by sme boli museli prekročiť túto čiaru už i v záujme miestneho obyvateľstva. Avšak všetky doterajšie rozhodnutia boli prevedené na základe tejto základiny. Konečne ani Trianon, ani Nemecko nepostupovali na základe hospodárskych zásad. Musíme hľadať dohodu. Hranice s Nemeckom dopadli omnoho horšie. Kládol som zvláštny zreteľ na miestne záujmy a to už i z vedeckej ctižiadostivosti. Návrh bol zostavený na základe najlepšieho vedomia. Riadil som sa i podľa mapy anglickej admirality. Uznávam, že i táto mapa bola zostavená na základe maďarskej štatistiky, avšak práve tým dokazuje jej realitu. Tiež cirkevné štatistiky zo Sedmohradska potvrdzujú správnosť úradnej štatistiky. Je pravda, že pracovali maďarskí sčítací komisári, avšak medzi nimi boli prevažne učiteľia a to z konfesiónálnych škôl. Predložená mapa odpovedá etnografickému rozdeleniu. Maďari chcú jednať v priateľskej atmosfére a chcú prehĺbiť toto priateľstvo. Tu i tam ostali sice menšiny, avšak i s tým bolo počítané a maďarský návrh je až na niektoré malé diferencie reálny.

Tiso: Štatistiku z roku 1910 nemôžeme prijať vzhľadom na tehďajší režim. Otázky štatistických formulárov neboli správne. Bola predložená otázka: ako hovoríš najradšej a najlepšej, a nebola položená otázka: ako hovoríš s tvojou matkou. Medzi touto štatistikou a skutočnosťou je veľký rozdiel. Túto otázku je treba postaviť na základ širšieho stredo európskeho riešenia. Je treba vybudovať organizáciu podunajských národov a zabezpečiť ich existenciu. Nás neve-

die menšinová otázka. Postarali sme sa o zriadenie maďarských menšinových a nemeckých sekcií pri slovenskej vláde, dáme maďarské školy, sami sme cítili, čo to znamená a nechceme spáchať tie isté chyby. Režim, ktorý chce potláčať, sa zrúti a keby sme chceli potláčať, nerobili by sme politiku budúcnosti. Chápeme, že Trianon bolel, a preto nikto z nás nechce nový Trianon. Z tohto hľadiska sa majú veci preskúmať, je treba vymeniť menšiny, aby nedošlo k novému nedorozumeniu. Bratislava a Dunaj sú existenčnými záujmami Slovenska. Okolie Nových Zámok a Pohronie majú zmiešané obyvateľstvo. V okolí Nitry rastie priemysel – a nie je to priemysel vojenský, ale civilný. Tento priemysel potrebuje cestu k Dunaju, a preto musí byť komárňanský prístav otvorený smerom k údoliam Nitry, Hronu a Váhu. Na tomto základe chceme jednať a podľa týchto záujmov majú byť stanovené hranice. Nechceme nikoho odnárodňovať, avšak i slovenský národ potrebuje cestu a priestor na voľné dýchanie.

Kánya: Hospodárska dohoda a spolupráca je, samozrejme, možná, avšak základnou otázkou je otázka národnostná, ináč by sme my neobstáli. V hospodárskych veciach môžeme spolupracovať, avšak hranice musia sa riadiť podľa zásady väčšín.

Tiso: Musíme našim expertom dať možnosť, aby zostavili plán. Máme maďarskú mapu z r. 1908, ktorá ukazuje iné hranice ako anglická štatistika. Musíme ich opraviť a k tomu potrebujeme čas.

Kánya: Trváme na národnostnom základe, avšak vo veciach hospodárskych sme ochotní jednať.

Tiso: My rozhodne nemôžeme úplne vylúčiť okolie Bratislavy.

Kánya: Ak sa nedohodneme, obrátíme sa k veľmociam.

Tiso: I my môžeme naše stanovisko podprieť vedecky.

Kánya: Tým sa jednanie môže pretiahnuť na tri mesiace.

Krno: Túto otázku neni možno však riešiť ani za tri dni.

Kánya: My sa musíme riadiť podľa praxe, a preto nemôžeme prijať termín troch mesiacov.

Tiso: Nejde tu o tri mesiace. Musíme však preskúmať návrh a vytvoriť protinávrh na základe národnostnom a hospodárskom. Neuzavrieme sa pred ďalším jednaním, avšak potrebujeme čas, aby sme mohli podať protinávrh.

Kánya: Koľko času potrebujete?

Tiso: Niekoľko dní, snáď týždeň.

Kánya: Je to mnoho. Musíme sa dívať na skutočné pomery. Jednak sa beztak preťahuje i teraz a neverím, že by sme to mohli prijať.

Teleki: Na základe hospodárskeho motívu by sme mali návrh na väčšie slovenské a rusínske územie a ztratil by sme viac Maďarov ako teraz. Situácia sa zmenila i následkom vyst'ahovateľstva. Národnostná dohoda je ťažšia ako hospodárska. Hospodárske záujmy slovenského územia gravitujú na Dolnú zem. Mnohé údolia sú otvorené len na juh. O hospodárskych veciach môžeme sa priateľsky dohodnúť.

Kánya: Nemôže byť ani reči o tom, aby sme sa vzdali Nových Zámok, Rimavskej Soboty, Berehova a Užhorodu.

Tiso: My potrebujeme hospodárske spojky.

Kánya: I o týchto hospodárskych spojkách sa môžeme dohodnúť.

Teleki: Náš nárok je hračkou voči tomu, čo urobili Nemci.

Kánya: O hospodárskych veciach môžeme sa dohodnúť priateľsky.

Tiso: I my chceme jednať priateľsky.

Kánya: Sú to čisté maďarské mestá, ako Košice a Nové Zámky.⁴ O tom rozhoduje veľká väčšina obyvateľstva.

Tiso: Ja kladiem dôraz na priateľský charakter jednaní a dúfam, že Váš návrh nechce byť diktátom. Bol by však diktátom, keby som sa nemohol poradiť s odborníkmi.

Kánya: Páni sa mohli pripraviť a jestli sa nepripravili, to by bolo znamením, že chcú jednanie preťahovať. To by bol neprijemný jav.

Tiso: My sme sa pripravili, avšak naši odborníci v tejto chvíli nie sú prítomní. Bez jednaní s nimi nemôžeme rozhodovať.

Teleki: Môžu prísť sem.

Tiso: Chceme ich dať dohromady s vašimi odborníkmi.

Teleki: Som k dispozícii. Jestliže sa dalo pracovať v Ázii,⁵ i tu je to možné.

Kánya: Radi by sme pracovali rýchlo, a preto sme očakávali, že bude nám predložený hotový protinávrh.

Tiso: My sme neznali váš návrh vopred. Musím sa poradiť s odborníkmi, pretože ja sám by som nemohol povedať, aby sme hranice stanovili tak, či onak.

Kánya: Vaša odpoveď tvrdí o čiste maďarských krajoch, že sú „inacceptables“. ⁶ Za takých okolností nemôžeme jednať.

Tiso: Sám dobre znám pomery, a preto Váš návrh nemôžem prijať.

Kánya: U Nemcov ste to prijali.

Đurčanský: Tam sa jednalo o národnosti a nie o materinskej reči.

Krno: Bol to diktát, ktorý ešte nie je definitívne riešený.

Kánya: Radšej by som videl priateľskú dohodu, avšak na základe rovnakých zásad. Preto je treba objasniť, čo znamená slovo „inacceptable“.

Tiso: To sa vzťahuje na základnú líniu maďarského nároku.

Kánya: Nemôžeme s tým súhlasiť, aby kraje s veľkou maďarskou väčšinou odpadli.

Đurčanský: Právo ostáva právom, i keď ho Nemci neuznali. Hranice je treba stanoviť na základe reálnych zásad.

Kánya: Českú štatistiku nemôžeme prijať, ponevác tu je dokonalý rozpor.

Đurčanský: Pozrime sa teda na staré maďarské štatistiky. Prečo sa neberie ohľad na štatistiku z roku 1880?

Kánya: Za základ bola prijatá štatistika z roku 1910. Takto sa špatne vyjednáva, pretože sa jedná o čiste maďarské mestá.

Pataky: Berehovo je čiste maďarské mesto.⁷

Krno: Chceme sa dohodnúť rýchlejšie, než za 3 mesiace, našu dobrú vôľu sme ukázali symbolickým odstúpením dvoch miest.

Kánya: Termín „inacceptable“ sa vzťahuje veľmi rozhodne na maďarské mestá.

Krno: Nechceme zavrieť dvere jednaní a sme ochotní vyjednávať.

Kánya: Je to pekná fráza, ale nie je to základ pre jednanie.

Krno: Tvrdíme, že maďarský návrh je tu i tam neprijateľný a o týchto veciach môžeme jednať. O Bratislave ovšem nedá sa jednať.

Tiso: Za takýchto podmienok by sme vôbec nemohli meritórne jednať. Vôbec by sme nemohli našej verejnosti sdeliť, že sme kapitulovali pri prvom kroku.

Kánya: Výraz „inacceptable“ sťažuje našu situáciu. Dlho nemôžeme čakať. U nás rastie nervozita verejnosti a tu máme dojem, že ide o preťahovanie jednaní.

Tiso: Taký úmysel nemáme. Váš návrh má povahu diktátu a na to nie je právny základ. Medzi nami nebola vojna.

Kánya: My sme chceli vybudovať základy pre lepšiu pomer v budúcnosti, avšak vaša odpoveď nesvedčí o podobnej snahe.

Tiso: Váš návrh je neprijateľný.

Krno: To je podstata našej odpovede.

Kánya: Prečo ste tam uviedli čiste maďarské mestá? My nepodávame ultimátum, avšak maďarská verejnosť nepochopí, že každý dostal všetko, len my nie.

Tiso: Dostal som telegramy z týchto krajov s protestom proti ich odstúpeniu.⁸

Kánya: I ja by som mohol ukázať telegramy, ktoré som dostal.

Tiso: Ja som nič podobného nearanžoval.

Krno: Keď sme sem cestovali, obyvateľstvo na nádražiach demonštrovalo a protestovalo proti odlúčeniu.

Wettstein: Chvalkovský mi povedal, že nastala nová situácia.

Tiso: Čokoľvek sľúbili v Prahe, pred vami je vláda slovenská.

Wettstein: Ja som bol akreditovaný pri vláde československej. Táto vec sa musí objasniť. Nevídime dobrú vôľu. Odlúčenie maďarských miest vytvorí novú priepasť a nerieši problémy.

Tiso: Žiadame týždeň pre našich odborníkov, potom predložíme návrh na základe našich dát.

Teleki: Musíte hľadať iný základ. Sama československá štatistika dokazuje, že v Bratislave 71 000, v Komárne 8 300, v Košiciach 30 000 obyvateľov není autochtóнным živlom. Sú to cudzinci. Podobne je tomu i v Nitre. Sú to českí úradníci a iní ľudia. Odporúčujem, aby odborníci prišli sem, zavolajte ich telegraficky. Vec môžeme prejednať počas niekoľkých dní. Priame jednanie je rýchlejšie a ľahšie. Dopisovaním sa vec predĺži a to nevedie k úspechu.

Tiso: Predbežne majú delegáti a experti pracovať separátne, potom spoločne. Do soboty môžu byť experti hotoví a v pondelok môžeme jednať ďalej.

Teleki: Experti zaiste sú pripravení. Jestli sa zideme a vymeníme si názory, jednanie bude urýchlené. I my máme po ruke celý československý materiál.

Tiso: Veľká časť našich odborníkov je zamestnaná inde.

Kánya: Tieto metódy veľmi dobre poznáme. Prečo neprišli sem odborníci?

Tiso: Boli už delegovaní a vyrozumení. Niektorí sú na ceste, iní konajú vojenskú službu. Všetci sú vyrozumení a prídu. V prípade potreby pôjdu trebárs i do Budapešti, avšak je treba s nimi jednať.

Kánya: Nemôžem dať súhlas na odklad.

Teleki: Keby ihneď prišli, mohli by sme veľmi ľahko jednať.

Kánya: My vlastne nemáme tu čo hľadať. Čakali sme, že dostaneme Váš protinávrh. Ináč nemôžem prevziať zodpovednosť.

Tiso: Protinávrh bude. Nebolo však možné v tak krátkej dobe ho predložiť.

Kánya: Teleki predložil návrh, môžeme o ňom jednať.

Teleki: Nech prídu sem ihneď vaši experti. Zavolajte ich od vojska. Ja mám po ruke celý československý materiál a dám ho k dispozícii. Mám tu váš štatistický materiál i z roku 1930. Ihneď môžeme zahájiť jednanie s vašimi expertami.

Tiso: Našich expertov zavolám, avšak nemôžeme určiť termín.

Teleki: Zavolajte ich telefonicky, zajtra tu môžu byť.

Wettstein: Vedeli ste predsa, že bude jednané o územných veciach a máte poverenie od československej vlády.

Tiso: Nechceme také hranice, ktoré zaberajú slovenské mestá.

Teleki: O týchto veciach môžeme jednať ihneď zajtra.

Tiso: Zajtra môžu jednať odborníci.

Kánya: Vidím, že chcete predĺžovať jednanie. Ja nemôžem prevziať zodpovednosť.

Wettstein: Preťahovanie ohrozuje celú situáciu.

Tiso: Ja som dostal poverenie v piatok a vtedy ihneď som zostavil komisiu.

Kánya: Pýtam sa, či sú vyhliadky na jednanie?

Tiso: Sú.

Kánya: Chceme znáť váš protinávrh a ihneď zajtra môžeme zahájiť jednanie, v ktorom môžeme pokračovať i po obede.

Tiso: Beží ovšem o to, aby sme dostali prijateľný návrh.

Kánya: Je nepochopiteľné, že nemáte hotový materiál.

Wettstein: Čo ste chceli nám navrhnúť, keď ste zahájili s nami jednanie?

Kánya: My sme čakali, že dostaneme hotové propozície. Dohodnime sa aspoň v tom, že ihneď zajtra začnú spoločné porady expertov.

Tiso: Nie je prítomný ani delegát Podkarpatskej Rusi.⁹

Kánya: Radi by sme vedeli, čo sa tu vlastne robí.

Tiso: Predovšetkým naši experti musia veci prejednať interne.

Wettstein: Už týždeň je tomu, že víete, o čom sa bude jednať. Musíte mať dajaké plány.

Teleki: Beží o čiste etnické veci a tu všetko musí byť hotové i u vás. Základom je sčítanie ľudu z roku 1910.

Tiso: Zajtra zahájime porady a akonáhle budeme hotoví, podáme vám správu.

Teleki: Zajtra po obede už môže zasadať plénum.

Tiso: Nemáme proti tomu námietky, aby zajtra o 15. hodine boli spoločné porady delegátov.

Kánya: Jestli uvidíme, že je tu základ k jednaniu, môžeme jednať. Není-li však základu, potom jednanie nemá zmysel, slovom, zajtra doobeda budú sa konať porady expertov, po obede bude plenárna schôdza.

Tiso: Dobré. Doobeda budú jednať experti a akonáhle budú mať hotový a prijateľný návrh, budeme o ňom jednať v pléne.

Kánya: Musíme vedieť, či váš návrh je prijateľný. Rozhodne žiadam rýchle jednanie, ináč mám podozrenie, že vy nechcete vlastne vyjednávať.

Teleki: Teda zajtra doobeda o deviatej bude spoločné zasadanie expertov obidvoch delegácií, potom o 15. hodine môže sa konať ďalšia plenárna schôdza delegátov.

Kánya: Uvidíme, či je tu možnosť dohody. My rozhodne nechceme robiť zbytočné ťažkosti.

Tiso: I u nás je ochota.

Kánya: Zajtra uvidíme, na čom sme. Nie sú-li vyhliadky, ďalšie jednanie nemá zmysel.¹⁰ My sme si to rozhodne tak predstavovali, že odborníci prídu s hotovými návrhmi, ktoré spoločne prejednávajú. Není možné jednanie preťahovať celý týždeň. Ak sa nedohodneme, budú rozhodovať iní.

Tiso: Bez nás a proti nám. To by bol nový Trianon.

Kánya: I ja by som radšej videl dohodu.

Tým bola schôdza ukončená.

AMZV ČR, PrS, kart. 61, fasc. 1, č. 143.386/VI-4/38. Kópia, strojopis.

SNA, SL, kart. 72, bez č. Kópia, strojopis.

DIMK, II., s. 747-750.

¹ Telegram sa pri spise nenachádza.

² Nová Bašta.

³ Pozri dok. č. 57 a.

⁴ O národnostnom vývoji mesta Košice pozri dok. č. 102.

Podľa posledného sčítania obyvateľstva z roku 1930 v Košiciach žilo 70 117 obyvateľov; z tohto bolo 11 504 (16,4 %) maďarskej národnosti. V Nových Zámkoch z celkového počtu 22 427 sa k maďarskej národnosti hlásilo 10 193 (45,4 %).

⁵ V rokoch 1924 – 1925 P. Teleki bol členom medzinárodného výboru pre vymedzenie hranice pri Mosule.

⁶ Neprijateľné.

⁷ V Berehove podľa sčítania obyvateľstva roku 1930 bolo z 19 007 obyvateľov 9 190 (48,4 %) Maďarov.

⁸ V priebehu rokovania v Komárne vedúci česko-slovenskej delegácie J. Tiso dostal vyše dve desiatky telegramov a listov z ohrozených obcí južného Slovenska, ktoré vyjadrovali svoj nesúhlas s pripojením k maďarskému štátu. – AMZV ČR, PrS, kart. 65, fasc. 5.

⁹ Medzitým 9. 10. 1938 I. sa Parkányi, ktorý bol menovaný do oficiálnej vládnej delegácie, stal guvernérom Podkarpatskej Rusi.

¹⁰ Dňa 9. 10. 1938 teda v deň začatia rokovani v Komárne, K. Kánya oznámil nemeckej a talianskej vláde, že „maďarská vláda má seriózne informácie, podľa ktorých československá vláda nebude akceptovať princíp navrátenia územia Maďarsku, kde žije maďarská väčšina. V prípade odmietnutia tohto princípu maďarská vláda, odvolajúc sa na objektívne dôvody, vyhlási rokovania za ukončené a nariadi všeobecnú mobilizáciu. Bude to odôvodnené tým viac, že podľa oficiálneho českého vyhlásenia, sústredená česká armáda na maďarsko-československých hraniciach dovtedy nebude demobilizovaná, kým sa neskončia maďarsko-československé rokovania, t. j. v priebehu rokovania česká strana hodlá na nás vyvíjať nátlak“. DIMK, II., č. 772 – 773.

57 a

10. október, Komárno.

Odpoveď česko-slovenskej delegácie na maďarské memorandum z 9. októbra, v ktorej vyjadruje zásadné pripomienky k rozsahu maďarských územných požiadaviek a odmieta plebiscit na Slovensku a na Podkarpatskej Rusi.

La Délégation tchécoslovaque est entièrement d'accord avec la Délégation hongroise pour désirer une paisible coexistence de nos deux peuples dans le bassin danubien. Elle espère que les négociations actuelles permettront d'atteindre ce but.

La note de la Délégation hongroise du 9 octobre¹ traite d'une part la question slovaque et ruthène, d'autre part la question de la population magyare. Quant au problème slovaque et ruthène, la Délégation tchécoslovaque est fermement de l'avis que ce problème est en dehors du cadre des négociations actuelles. Il ne lui est donc pas possible d'entamer une discussion à ce sujet.² Elle fait remarquer que l'Accord de Munich, auquel se réfère d'ailleurs aussi la note de la Légation de Hongrie du 1er octobre 1938³, parle exclusivement des minorités polonaise et hongroise.

En ce qui concerne la question de cette minorité hongroise, la Délégation tchécoslovaque répète que la Tchécoslovaquie avait toujours le désir de la résoudre dans le sens le plus libéral et le plus équitable. Le Gouvernement local de Bratislava³ persévère dans cette voie et il vient de créer des sections spéciales pour les Hongrois et les Allemands.

La note de la Délégation hongroise expose les revendications de la Hongrie concernant le rattachement des territoires habités par des Magyares. Ces revendications telles qu'elles sont définies sur la carte annexée paraissent entièrement inacceptables à la Délégation tchécoslovaque. En effet, elles ne correspondent en rien à la répartition réelle des nationalités et elles sont en contradiction absolue avec les intérêts vitaux de l'Etat et des régions en question, aussi bien qu'au point de vue économique qu'au point de vue des communications etc. La Délégation